

BIJLAGE

Uit: **De betovering verbroken. Verhalen van vrouwen uit Afrika, Azië, Latijns-Amerika.** Weesp: Het Wereldvenster, 1981.

witte hoofddoek op haar schouders hangen. Dit was Hamieda's hoofddoek en die arm waaraan de groentemand hing, was de hare. Maar kon het werkelijk Hamieda zijn?

Ze bekeek haar onderzoekend van achteren en zag haar gekloofde hielen uit de plastic slippers steken. Het waren de groene slippers van Hamieda en het waren haar hielen, maar desondanks kon ze het niet geloven. Ze begon het meisje nu van alle kanten te bekijken, van links en rechts en steeds zag ze weer iets dat alleen maar van de Hamieda kon zijn die ze kende: de gele katoenen jurk met het scheurtje aan de zijkant boven haar linkerdijsbeen, de roestige ooring in haar rechteroor, en het diepe, oude litteken op haar rechterslaap. Het was dus Hamieda, in eigen persoon, in levenden lijve. Het was in geen geval een ander meisje. Ze bleef staan en bekeek haar nog wat beter.

Hamieda stond voor de kiosk, in haar rechterhand een flesje limonade, met op de buitenkant van die doorzichtige waterdruppeltjes. Ze dronk niet haastig, zoals de andere meisjes, maar heel langzaam. Ze hield haar vingers om het flesje, genietend van de koelheid ervan. Even bleef ze het flesje zo vasthouden, daarna bracht ze het langzaam naar haar mond en raakte met getuile lippen de opening van het flesje aan. Ze likte alle druppeltjes om de opening van het flesje op met haar tong.

Toen hief ze haar arm iets op, zodat het flesje een beetje overhield, een beetje maar, net genoeg om één slokje van het ijskoude oranje vocht te kunnen nemen. Nu klemde ze haar lippen op elkaar en hield de slok een tijdje in haar mond. Ze slikte het vocht niet ineens in, maar zoog het op haar gemak naar binnen, totdat de laatste druppel was verdwenen. Ze genoot intens, ze hield haar hoofd iets naar achteren en de spieren van haar rug waren ontspannen, terwijl ze rustig tegen de houten wand van de kiosk leunde.

Ze kon het nu niet meer uithouden. Zonder het te merken was ze de kiosk steeds dichterbij genaderd en was ze in de schaduw gaan staan om zich te beschermen tegen de zon. Daar ging ze op de grond zitten en zette haar groentemand naast zich neer. Ze volgde met gespannen blik de hartstochtelijke ontmoeting tussen de lippen van Hamieda en de opening van het flesje, dan de slok, het trage zuigen, en het genot en de ontspanning die erop volgden. De grond was heet en gloeide onder haar magere billen, door de versleten katoenen jurk heen, maar dat interesseerde haar niet. Het enige dat haar interesseerde was te blijven kijken en met haar ogen en ledematen de bewegingen van Hamieda te blijven volgen. Ze deed haar hoofd naar achteren als Hamieda haar hoofd naar achteren

Dorst
Navāl/as-Sā dāwī
EGYPT

Het asfalt van de straat was zacht onder haar voeten door de felle hitte van de zon; het brandde als een stuk gesmolten ijzer. Hier en daar maakte ze een sprongetje, als een kleine vlinder die blindelings tegen een brandende lamp boest. Ze kon natuurlijk naar de kant van de weg gaan en even in de schaduw op de vochtige grond gaan zitten, maar de groentemand hing aan haar arm en in haar rechterhand hield ze een versleten briefje van vijftig piaster geklemd. Ze herhaalde in zichzelf de boodschappen die ze op de markt moest kopen, om ze niet te vergeten: een pond vlees, vijfendertig piaster, een kilo courgettes, vijf piaster, een kilo tomaten, zeven piaster, drie piaster terug – een pond vlees, vijfendertig piaster, een kilo courgettes, vijf piaster, een kilo tomaten, zeven piaster, drie piaster terug – een pond vlees...

Zo had ze kunnen doorgaan tot ze bij de markt kwam, zoals elke dag, maar haar blik viel plotseling op iets vreemds, iets dat ze voor onmogelijk had gehouden. Haar verbazing won het van de hitte van de grond en ze bleef staan om te kijken, met grote ogen en open mond. Daar stond Hamieda, in levenden lijve, voor de kiosk, met in haar hand een flesje ijskoude priklimonade. Ze hief het naar haar mond en dronk eruit.

Eerst drong het niet tot haar door dat het Hamieda was; ze zag haar van achteren voor de kiosk staan en ze kon zich niet voorstellen dat zij het was. Misschien was het een van de meisjes die ze elke dag voor de kiosk limonade zag drinken, een van die meisjes van goede families, die met de bal speelden, touwtje sprongen en naar school gingen, die niet in huizen werkten, meisjes als Soeaaad en Moena en Amal en Marfat en alle andere vriendinnetjes van haar jonge mevrouw Soeheid.

Ze dacht dat het een van die meisjes was en ze wilde haar weg vervolgen toen haar oog op de groentemand viel, die aan de arm van het meisje voor de kiosk hing. Ze kon haar ogen niet geloven, maar toen ze wat beter keek, zag ze het krullende haar vanonder de

(Uit het Arabisch vertaald door Dijkke Poppinga)

deed, ze opende haar mond als Hamieda haar mond opende en ze bewoog haar tong in haar keel als Hamieda haar tong bewoog. Maar háár keel was droog, zonder een druppel speeksel, even droog als haar tong, die als een stuk hout tegen haar gehemelte stootte. De droogte breidde zich uit van haar keel naar haar borst en ging nog dieper, tot in haar maag. Het was een vreemde, afschuwelijke droogte, die ze nooit eerder had gevoeld. Het was alsof het water uit alle cellen van haar lichaam was verdampt – uit haar ogen, haar neus en haar huid. De droogte drong door tot in haar aderen en ook het bloed droogde op. Ze voelde een brandende pijn in haar binnenste. Ze betastte haar huid, die dik, droog en gerimpeld aanvoelde, als de huid van een gedroogd sardientje, en ze had een zoute smaak in haar mond, bitter als een kokwint, scherp en brandend. Ze zocht naar haar speeksel om haar zoute lippen te bevochtigen, maar de punt van haar tong brandde en vond geen druppel.

Hamieda stond nog steeds voor haar, met haar lippen om de opening van het ijskoude flesje. De cellen van haar lichaam zogen één voor één de limonade op. Toch droeg Hamieda net zo'n groentemand aan haar arm als zij, aan haar voeten had ze net zulke slippers, aan haar lijf net zo'n goedkope, verstelde jurk, en ze werkte in huizen, net als zij.

De spieren van haar vingers die het vieze briefje van vijftig piaster omklemden, ontspannen zich een beetje en het rijtje dat ze uit haar hoofd had geleerd, kwam weer in haar gedachten: een pond vlees, vijftig piaster, een kilo courgettes, vijf piaster, een kilo tomaten, zeven piaster, drie piaster terug... En een flesje koste drie piaster, erg duur. Verleden jaar was het nog maar anderhalve piaster. Als dit haar verleden jaar was overkomen, had ze erover kunnen denken om een flesje te kopen. Anderhalve piaster was niet weinig, maar dat had ze wel kunnen regelen. Soms waren de courgettes vijf en een halve piaster en de tomaten zeven en een half, alleen het vlees, daar kon ze geen halve piaster bij doen, want dat had een vaste prijs en haar mevrouw kende de prijzen uit haar hoofd. Niets ontging haar, zelfs niet de groenteprijzen, die elke dag veranderden. Als de prijs een halve piaster omhoog- of omlaagging, wist ze dat, van dag tot dag, het was alsof ze er elke nacht van droomde, en stel dat ze haar mevrouw om de tuin kon leiden door een halve piaster bij de courgettes en een halve piaster bij de tomaten te tellen, waar moest ze dan die derde halve piaster vandaan halen? Het zou niet eenvoudig zijn om te doen alsof ze die had verloren, want dat was een spelletje dat haar strenge mevrouw met

haar harde hand niet zou geloven. Bovendien zou ze dan haar toevlucht moeten zoeken tot leugens, en liegen is het broertje van diefstal, zoals haar moeder altijd had gezegd. 'Fatima,' zei ze altijd, 'steek nooit je hand uit naar een piaster. Diefstal, mijn kind, is een zonde, en onze Heer zal je in het hellevuur doen branden.'

Ze was bang voor het hellevuur. Hoe kon het vuur in haar haar, haar hoofd en haar lichaam branden? Als een brandende lucifer haar al pijn deed, hoe zou het dan wel zijn als het hellevuur haar lichaam opslokte? Ze kon zich geen voorstelling maken van dat vuur, ze kende het niet, ze voelde het niet. Wat ze wel voelde was dat andere vuur, dat in haar binnenste brandde. Het vuur van de droogte en de dorst, een vuur dat alleen kon worden gedoofd door een paar slokken uit het flesje limonade.

Ze kon de wanden van de kiosk nu met haar handen aanraken. Hamieda stond voor haar en dronk van de limonade. Maar hoe moest zij aan drie piaster komen? Het gemakkelijkste zou zijn om ze over het vlees, de courgettes en de tomaten te verdelen – ze zou dan bij alle drie één piaster optellen. De woorden van haar moeder hadden op dit moment geen betekenis. Het vuur waarmee haar moeder haar dreigde, kende ze niet, ze zag niemand voor zich die erdoor werd verbrand. Waarschijnlijk bestond dat vuur helemaal niet, en als het bestond, dan was het heel ver weg van haar, heel ver, na de dood. Ze wist niet wanneer ze zou sterven, en ze kon zich niet indenken dat ze ooit zou sterven.

Ze stond op, sloeg het stof van haar jurk en ging naar Hamieda staan kijken, die de laatste slok die ze in haar mond had, doorsliktte en haar lippen om de opening van het flesje sloot, omdat ze er niet van wilde scheiden. De man trok aan het flesje in haar hand, en ze drukte er een lange afscheidskus op voordat hij het voorgoed tussen haar vingers wegnam. Met tegenzin opende ze haar linkerhand en nam er drie hele piasters uit.

Ze trilde een beetje toen ze voor de kiosk stond, op dezelfde plaats waar Hamieda had gestaan. Het was er koel en er hing een geur van limonade. Het kon haar niet meer schelen wat er gebeurde... De harde klappen deden haar geen pijn meer, ze was eraan gewend, en het brandende vuur maakte haar niet meer angstig, want dat was ver weg, de wereld met al haar pijn en angst woog niet op tegen één slok ijskoude limonade.

Chris Cuyves, Herenboslaan 34, 2500 Koningshooikt